

ПРОЕКТ ЗА БАЛКАНА И ХОРАТА

Носител на наградата „Натура 2000“ на ЕК за 2016 г. в категория „Социално-икономически ползи“

ДА СВЪРЖЕМ ОПАЗВАНЕТО НА ПРИРОДАТА С УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ



Комисарят по околна среда, морско дело и рибарство в ЕК - Кармену Вела и Джеръми Уейтс, генерален секретар на Европейското бюро по околна среда връчват наградата на представителите на проекта - Веселина Кавръкова, WWF – България и Радостина Ценова от БФБ на церемония в Брюксел, 23.05.2016.

Днес 20 % от територията на страните от ЕС попада в мрежата Natura 2000. 99 % от бизнеса в ЕС е микро, малък и среден и допринася с 57% за формирането на БВП. Над 90 % от микро, малкия и среден бизнес в страните-членки използва природни ресурси от територии с висока природна стойност.

В процеса на прехода към зелена икономика, противопоставянето на икономическото развитие и опазването на природата, вече не е състоятелно. Именно затова и фокусът на проекта е върху осъзнаването на икономическите ползи от опазването на природния капитал, подкрепа за семейния бизнес, щадящ биоразнообразието и създаването на работни места в обезлюдяващи селски райони, работата за промяна на политиките и търсенето на възможност за прилагане на модели за устойчиво развитие и в други райони на страната.

Пилотният район на проекта – Западна и Централна Стара планина, е с изключително красива природа, но е изправен и пред големи предизвикателства, произтичащи от обезлюдяването и липсата на икономическа перспектива. „За Балкана и хората“ илюстрира как може да се печелят пари от запазената природа.

България е втората страна в ЕС с най-високо ниво на биологично разнообразие и сред държавите с най-висок процент площи в Natura 2000. Това богато наследство трябва да бъде запазено за природата и хората, а местните общности да подобрят жизнения си стандарт, опазвайки природата по устойчив начин.

Целите на проекта са:

- ❖ да насърчи развитието на местния семеен бизнес, щадящ опазването на биоразнообразието в територии с висока природна стойност (ВПС)
- ❖ да съдейства на земеделските стопани да генерират допълнителни приходи от продукцията с добавена стойност;
- ❖ чрез директните продажби на качествената продукция, произведена в малки семейни ферми да се повиши знанието на потребителите за опазването на ВПС;
- ❖ да популяризира „екосистемните услуги“ или осъзнаването на икономическата стойност от опазването на природния капитал
- ❖ да насърчава обществената подкрепа за устойчиво и разумно използване на природните ресурси като основа за бъдеща по-зелена икономика

Друго предимство на проекта е използването на модерни методи и модели като схемите за Плащане за екосистемни услуги (ПЕС).

Над 20 години Швейцария и България успешно си сътрудничат в сферата на развитието на селските райони и опазването на ценните природни територии.



Откриване на Демонстрационен център в с.Васил Левски, Карловско от Посланика на Швейцария – н.пр. Денис Кнобел

РЕЗУЛТАТИ

❖ Подобрена е националната нормативна уредба, позволяваща преработка във фермата и директна продажба на храни от животински произход. Българската агенция по безопасност на храните използва гъвкав подход при прилагането на хигиенните регламенти на ЕК по отношение на малките ферми.

❖ 19 фермера са регистрирани за производство и директна продажба на мляко и млечни продукти, мед, яйца <http://hranaotbalkana.bg/bg/>. Други 9 ферми са в процес на регистрация за директни продажби

❖ Фермерските храни са представени на 14 национални и 16 регионални събития с повече от 900 000 посетители; от 6 юни 2015 г. всяка събота работи фермерски пазар в София (Борово)

❖ Два демонстрационни центъра за редки породи и преработка във фермата – в с.Васил Левски, Централна Стара планина и в с. Репляна, Западен Балкан вече посрещат посетители;

❖ Създадена е първата публична уеб-базирана информационна система за редки местни породи, съдържаща информация за 112 405 животни от 33 породи <http://breedsbg.net>; ДНК лаборатория за доказване на породна принадлежност е изградена в ИАСРЖ

❖ Осем бизнес модела на предприемачи от Западен и Централен Балкан са подпомогнати чрез Програмата за подкрепа на природосъобразни бизнеси, първите данни показват увеличение на приходите с над 20%;

❖ Разработени са една публична и четири частни схеми за плащания за екосистемни услуги. Тестван е и модел за генериране на средства от екосистемните услуги, предоставяни от защитените територии;

❖ Знанията и капацитета на експертите от администрацията, отговаряща за управлението на защитените територии в България са увеличени;

❖ Принципите за адаптивно управление на защитените територии са представени пред различни заинтересовани страни и вече се прилагат в България;

❖ Студентските лагери „За Балкана“ привличат стотици млади хора. Финансирани са 19 дипломни работи и над 2000 студенти са въввлечени чрез 75 лекции за биоразнообразие и устойчиво развитие в СУ „Св. Климент Охридски“;

❖ Създадена е Детска природна академия „Узана“ – едно място за образование чрез игри и творчество. Обзаведена е интерпретативна горска пътека, разработени са 10 тематични програми, обучени са аниматори. Стотици деца са се вдъхновили от общуването с природата;

ПАРТНЬОРИ ПО ПРОЕКТА

Пет български неправителствени организации:

- ❖ Фондация за биологично земеделие БИОСЕЛЕНА
- ❖ Асоциация на парковете в България
- ❖ Българска фондация Биоразнообразие
- ❖ Българско дружество за защита на птиците
- ❖ WWF –България

Четири швейцарски организации:

- ❖ Про-Натура/Приятелите на земята
- ❖ BirdLife Швейцария
- ❖ Фондация SAVE
- ❖ REDD Мрежа за обмен и устойчиво развитие

Българското Министерство на земеделието и храните, представено от Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството

МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ

- ❖ Девет Натура 2000 зони
- ❖ Три парка в Западна и Централна Стара планина – „Българка“, „Врачански Балкан“ и „Централен Балкан“

ПРЕДМЕТ

Природозащита, икономическо развитие чрез природозащита и повишаване на обществената ангажираност

ФИНАНСИРАНЕ

Българо-швейцарска програма за сътрудничество чрез Фонд за реформи, свързани с участието на гражданското общество

БЮДЖЕТ

4,790,000 швейцарски франка

СУМА НА ШВЕЙЦАРСКИЯ ГРАНТ

4'200'000 швейцарски франка

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

Септември 2012 – август 2017



Плодови сладка, произведени от „Синевка“ ООД - малък производител от с. Превала, Североизточна България, подпомогнат от проекта

